

Fent això en totes les comarques, serie, al meu humil semblar, la mellor manera pera fer l'història general de Catalunya.»

Congrés d'història dedicat al rey en Jaume 'l Conquistador

Entre 'ls actes ab que la Junta promotora de la commemoració del VIIe centenari de la naixença del rey en Jaume 'l Conquistador, volgué festejar aquella data memorable, hi figurava la celebració d'un Congrès d'història del segle XIIIe, dedicat el egregi monarca. Aprobada la proposta per l'Excm. Ajuntament de Barcelona, se celebrà dit Congrès en la casa municipal y sots el patrocini de la Corporació, en els dies 20 (sessió preparatoria), 22 y 23 (sessions de la secció històrica), 25 (sessions de la secció arqueològica), 26 (sessió solemne commemorativa de la fundació del Consell de Cent) y 27 de juny de 1908, en que tingué lloch la sessió administrativa de clausura.

La presidència del Congrès fou otorgada al Excm. Sr. Alcalde president del Ajuntament barceloní, qui l'ocupà en la sessió preparatoria y en la commemorativa, tenint les vispresidencies de la Comissió permanent D. Felip Bertran d'Amat y D. Francesch de Bofarull. Presidiren les sessions de la secció històrica En Joan Moneva, catedràtic de l'Universitat de Saragoça; En Francesch Almarçh, professor del Institut de Valencia y dit senyor de Bofarull, director del Arxiu de la Corona d'Aragó. Les de la secció arqueològica ho foren per D. Tomás Ximenez d'Embun, representant del Ajuntament de Saragoça y per D. Felip Bertrán, president de la Academia de Bones Lletres.

A la sessió commemorativa del día 26 de juny, hi concorregueren representants dels municipis que en la Edat mitja havien obtingut el privilegi de *carrers de Barcelona* y fou celebrada solemniament en el gran Saló de Cent, llegintse un discurs de D. Joseph Pella y Forgas dedicat a enaltir l'establiment per Jaume I del esmentat consell barceloní.

La secció històrica rebé 'ls següents treballs:

Hereticatio G. Mate Carasonæ inhabitatoris, per en J. Darwin Swift; *Notes biogràfiques d'en Pere Salvatge y Fr. Romeu Ça Bruguera ab mostres de la Biblia catalana rimada de la XIII^a centuria*, per en J. Miret y Sans; *Lo Castell y familia de Gurb en lo segle XIIIe*, per Mossen Pere Bofill, Pvre.; *Don Jaime I y los pueblos musulmanes*, per en Gimenez Soler; *Un aspecte de la vida privada de Jaume I*, per en J. Soler y Palet; *Desarrollo de la institución notarial en Cataluña en el siglo XIII*, per en F. Carreras Candi; *El derecho llamado furnatico en el siglo XIII*, per n'A. Coy Cottonat; *Les bregues sobre la senyoria de Vich en temps de Jaume I*, per Mossen Joseph Gudiol, Pvre.; *Relacions entre los Senyors y la ciutat de Solsona al segle XIIIe*, per Mossen Joan Serra y Vilaró, Pvre.; *Don Blasco de Alagón, señor de Morella*, per en Maties Pallarés; *Notas para el estudio de la administración y demografía del Reino de Aragón en el siglo XIII*, per en Joan Moneva; *Mullerament del infant en Pere de Catalunya ab Madona Constança de Sicilia*, per en D. Girona Llagostera; *Jofre de Foxà (...1275-1295...)*, notas biogràfiques, per en E. González Hurtebise; *División de la conquista de la España mora entre Aragón y Castilla*, per Mossen Roch Chabás, Pvre.; *Doña Teresa Gil de Vidaure y Don Jaime el Conquistador*, per Mossen Julià Abellanes, Pvre.; *Algunes concepcions ètich-jurídiques de l'època de Jaume I*, per en T. Carreras Artau; *Tradicions populars mallorquines sobre 'l rey en Jaume*, per Mossen Antoni Alcover, Pvre.; *Les franqueses concedides a Mallorca per Jaume I*, per en Benet Pons; *Breus observacions sobre les obres efectuades en lo temple de Sancta Eulalia de Mallorca durant lo segle XIIIe*, per el Vescomte de Rocaberti; *Los templers a Mallorca durant lo segle XIIIe*, per Mossen Mateu Rotger, Pvre.; *Dotación de la iglesia de Mallorca per Don Jaime I*, per Mossen Joseph Miralles, Pvre.; *La baronia dels Bisbes de Barcelona damunt les viles d'Andraitx, Calvià, Puigpunyent y Marratxí y la parroquia de Sancta Creu de Palma, per la part que prengué en Berenguer de Palou en la conquesta de Mallorca*, per Mossen Joan B. Ensenyat, Pvre.; *Memoria sobre la isla de Menorca durante el siglo XIII*, per Mossen Sebastià Vives, Pvre.; *Lo feudalisme a Ibissa*, per Mossen Isidó Macabitz, Pvre.; *Les Comtes de Barcelone et les Rois d'Aragon, Vicomtes de Carlat en Auvergne*, per el Duch de la Salle; *La nobleza catalano-aragonesa, capitaneada por Fernando Sánchez en 1274*, per en Ferrán Fondevilla; *Repás d'un manual notarial del temps del rey en Jaume I*, per Mossen Joan Segura, Pvre.; *Pego, su población y sus primeros señores*, per en Francesch Martínez; *Notes tortosines*, per en F. Mestre y Noé; *Jaume I y 'ls trovadors provençals*, per en Lluís Nicolau; *Lo Cronista Ramon Muntaner ciutadà y*

jurat de Valencia, per en Francesch Almarche; *Un importante documento inédito de Don Jaime el Conquistador, la concesión á la Sede barcelonesa de las iglesias de Mallorca*, per en Joseph de Peray; *Fundación del Real Monasterio de Santa María de Benifazá*, per Mossen Manel Betí, Pvre.; *Jaime I y los judíos*, per en Francesch de Bofarull; *La creuada a Terra Santa (1269-1270)*, per en F. Carreras Candi; *La minoría del rey Jaime y la procuradoría del Conde Sancho*, per en Salvador Sanpere y Miquel; *Cartulario de Monroyo de Aragón*, per en Santiago Vidiella.

La secció d'arqueologia rebé vuit treballs: *La vaxella de fusta durant lo segle XIIIe*, per Mossen Joseph Gudiol, Pvre.; *Lo sepulcre de Sant Bernat Calbó*, per Mossen Gudiol; *La música a Catalunya en la XIII^a centuria*, per en Joseph R. Carreras Bulbena; *Nota sobre la encunyació de monedes àrabs per lo rey en Jaume I*, per en J. Botet y Sisó; *Sigilografia catalano-aragonesa en la XIII^a centuria*, per en Ferrán de Sagarra; *Els medis d'atach y defensa en temps del rey en Jaume*, per en Joseph Goday; *L'antiga casa catalana*, per en Joseph Puig y Cadafalch; y *Caràcters succesius de la arquitectura a Catalunya y la evolució del estil durant el segle XIIIe*, per en Lluís Domenech y Montaner.

Està molt avançada l'estampació del volum dels treballs d'aquest primer congrés històric celebrat en la Corona d'Aragó, al que hi concorregueren 283 congressistes.

Congreso histórico Internacional de la Guerra de la Independencia y su época (1807-1815)

Tingué lloch en la ciutat de Saragoça desde el 14 al 20 d'Octubre de 1908 aquest Congrés patriòtic, qui 's subdividí en les següents seccions: I. Historia política de la Península ibèrica (1807-15); II. Historia militar; III. Historia interna; IV. Relacions ab l'història de les nacions estrangeres; V. Estudis especials referents als Sitis de Çaragoça (1808-09); y VI. Bibliografia, memories, biografies, correspondencies y materials inèdits.

Foren atorgades dues vispresidencies a D. Francesch de Bofarull y D. Francesch Carreras y Candi. Aquest darrer hi presentà un treball titolat «El afrancesamiento y los afrancesados en Cataluña».

Antoni Aulestia y Pijoan

El dia 10 de març del corrent any 1908 ha mort aquest notable escriptor y historià català en edat relativament poch avançada. Havia nascut a Reus en 1849. Dos llustres feia ja que vivia apartat del moviment literari y per aital motiu les seves darres produccions son de data un tant llunyana. Desde 'ls començaments de *La Jove Catalunya* y de l'*Associació catalanista d'Excursions científiques* sempre figurava en les societats barcelonines de cultura. En 1877 entrà a l'Academia de Bones Lletres y desde la mort den Durán y Bas era l'acadèmich numerari més antich. Publicà primerament alguns treballs en el setmanari *Lo Gay saber* y en la revista *La Renaixensa*. En l'*Album pintoresch monumental de Catalunya* s'hi troben també interessants descripcions de diferents edificis arqueològichs de la nostra terra sortides de la ploma de l'Aulestia, recordantne entre altres les del Monastir de Vallbona de les Monjes y del claustre de Sant Cugat del Vallès. Fou llorejat en els Jochs Florals de Barcelona, dels qui ha estat varies vegades un dels mantenedors. En 1874, li foren premiats els *Quadros d'història catalana* y dos anys després la *Noticia històrica dels catalans que*

ANTONI AULESTIA Y PIJOAN